

ת"פ 33109/12/12 - מדינת ישראל נגד מוהנד אדריס

בית משפט השלום בירושלים

25 דצמבר 2014

ת"פ 33109-12-12 מדינת ישראל נ' אדריס

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מוהנד אדריס

הנאשם

גזר-דין

רקע

1. ביום 26.5.2014 הורשע הנאשם על-יסוד הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), אשר יוחסה לו בכתב-אישום מתוקן.

בהתאם לעובדות כתב-האישום המתוקן, ביום 25.2.2011 בשעה 07:30, במהלך משמרת בוקר ברחוב שער שכם בירושלים, עיכב השוטר אדהם זנגריה (להלן: השוטר אדהם או השוטר) את הנאשם לבדיקה שגרתית בחשד כי הנאשם הזדהה באמצעות תעודת זהות של אחיו הדומה לו, וכן בחשד כי הוא מחזיק ברשותו סכין מתקפלת. הנאשם הובא לתחנת המשטרה. במהלך המתנתו שם, ניגש אליו השוטר אדהם שביצע את הרישום במשרד כדי לדבר עמו. בשלב זה, קם הנאשם ונגח באמצעות ראשו בפניו של השוטר. כתוצאה מעוצמת המכה, נגרמה לשוטר נפוחות בפניו. בהמשך לכך, השוטר אדהם ושוטר נוסף הצמידו את הנאשם לקיר וניסו להשתלט עליו, אולם הנאשם המשיך להשתולל ולהתפרע. לאחר שהשוטרים השתלטו על הנאשם, הנאשם נשך את רגלו של השוטר אדהם וגרם לו לסימן אדום. כתוצאה מתקיפתו של הנאשם את השוטר אדהם, וכן עקב ניסיון השוטרים להשתלט על הנאשם, נפגעו הן השוטר אדהם והן הנאשם. הנאשם הודה כי במעשיו אלה, תקף שוטר בנסיבות מחמירות כשהתקיפה קשורה למילוי תפקידו של השוטר כחוק, כשהוא מתכוון להכשיל את השוטר בתפקידו, למנוע או להפריע אותו למלאו. בכל אלה הודה הנאשם, ובגין כך הורשע בעבירה שיוחסה לו.

2. במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים, הוסכם כי הנאשם יישלח לתסקיר לאחריו יהיה כל צד חופשי בטיעונו לעונש. עוד הוסכם כי בשלב הטיעונים לעונש, רשאים הצדדים להציג ראיות על פגיעה גופנית כתוצאה מהאירוע נשוא כתב-האישום המתוקן, ובלבד שמדובר בראיות שהינן חלק מחומר החקירה בתיק.

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם הינו בן 32, נשוי ואב לשני ילדים, מתגורר עם משפחתו בעיר העתיקה בירושלים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם גדל בחיק משפחה מרובת ילדים וקשת יום, וכי בני המשפחה שרויים לאורך השנים במצב כלכלי קשה. הנאשם סיים 14 שנות לימוד בבית ספר מקצועי ובעל תעודה בחשמלאות. לאחר סיום לימודיו עבד לפרנסתו ושמר על יציבות תעסוקתית. בשמונה השנים האחרונות, עובד הנאשם כשומר במתחם אל-אקצא מטעם ארגון הווקף. בתסקיר צוין כי לחובת הנאשם שתי הרשעות קודמות בגין עבירה של תקיפת שוטר.

אשר לעבירה נשוא ההליך שבכותרת - שירות המבחן התרשם כי הנאשם נטל אחריות למעשיו. הנאשם ציין כי הוא מודע לבעייתיות בהתנהגותו ומסר כי האירוע התרחש כשהיה עייף לאחר משמרת לילה, ונלחץ מלקיחתו לתחנת המשטרה וכתוצאה מכך פעל כפי שפעל. בנוסף, הנאשם מסר כי אכן החזיק בתעודת הזהות של אחיו הדומה לו, אולם לדבריו מדובר בטעות נטולת כוונה פלילית. שירות המבחן התרשם כי הנאשם הביע חרטה, אולם לצד זאת צמצם את חלקו בביצוע העבירה. עוד צוין כי שירות המבחן ניסה לבדוק עם הנאשם דפוס חוזר בביצוע העבירה של תקיפת שוטר, אולם הנאשם התקשה להתבונן בכך.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל קווי אישיות ילדותיים ובלתי בשלים, גדל באזור רווי מתחים, והוא בעל דימוי עצמי פגוע ותחושת חוסר ערך. כאשר משוחזרת חוויית הפגיעה בערך, קיימת אצל הנאשם נטייה לפעול באימפולסיביות, תוך קושי בוויסות דחפיו וללא מחשבה על השלכות מעשיו, כפי שככל הנראה קרה באירוע נשוא התיק שבכותרת. כל אלה מהווים להערכת שירות המבחן גורמי סיכון להישנות התנהגות אלימה. יחד עם זאת, שירות המבחן התרשם כי לאורך השנים הנאשם גילה יציבות ומסוגלות הן במסגרת הלימודית והן במסגרות תעסוקה. בנוסף, ההתרשמות היא כי הנאשם מגלה אחריות לתפקידיו המשפחתיים כבן, כאח, כבעל, כאב וכמפרנס. כאמור, הנאשם נטל אחריות למעשיו והביע חרטה. כמו-כן, אינו מכור לחומרים משני תודעה. כל אלה מהווים גורמי סיכוי לשיקום.

במישור ההמלצה - שירות המבחן לא התרשם כי הנאשם בשל לטיפול, ולכן לא ניתנה המלצה טיפולית בעניינו. שירות המבחן ציין כי התלבט לעניין טיבה של הענישה המוחשית, שכן מחד גיסא עומדת החזרתיות בביצוע העבירות, ומאידך גיסא עסקינן באדם בעל תפקוד תעסוקתי תקין שהינו מפרנס יחיד של בני משפחתו. בסופה של התלבטות, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, התחייבות כספית להימנע מעבירה ומאסר מותנה.

טיעוני הצדדים לעונש

4. המאשימה עמדה על חומרת העבירה ונסיבות ביצועה, ועל החבלות שנגרמו לשוטר בגינה (בהתאם להסכמת הצדדים במסגרת הסדר הטיעון, הגישה המאשימה לעיוני מתוך תיק החקירה צילומים של החבלות שנגרמו לשוטר שהותקף בעקבות הנגיחה בראשו והנשיכה ברגלו). בהתחשב בכל אלה, טענה המאשימה כי מתחם העונש ההולם נע מ- 6 עד 12 חודשי מאסר בפועל. נוכח עברו הפלילי של הנאשם בעבירות רלוונטיות, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם 9-10 חודשי מאסר בפועל (קרי- עונש ברף הבינוני של המתחם הנטען), מאסר על-תנאי ופיצוי למתלונן.

מנגד, בא-כוח הנאשם טען כי בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מלמדת כי במקרים דומים מוטלים עונשי מאסר על-תנאי ו/או של"צ. בהתחשב בכך; בהתחשב בטענת הנאשם כי הוא עצמו סבל מכאבים בעקבות האירוע ופנה למרפאה עקב כך; וכן בשים לב למכלול הנסיבות לקולא בעניינו של הנאשם; עתר הסנגור להטלת עונש צופה פני עתיד עם רכיבים נוספים, ולחלופין - עונש מאסר בפועל שירוצה בדרך של עבודות שירות.

יוער כי באי-כוח שני הצדדים תמכו את טיעוניהם לעונש באסמכתאות מן הפסיקה.

הנאשם עצמו ביקש שלא להוסיף דבר על טיעוני סנגורו, והתקשה להשיב לשאלת בית-המשפט האם יש לו הסבר לכך שזו הפעם השלישית בה הוא מורשע בעבירה של תקיפת שוטר (ראו: עמ' 21, ש' 10 ואילך לפרוטוקול).

מתחם העונש ההולם

5. על-פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

הערכים החברתיים הנפגעים בגין עבירת תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות עניינם הגנה על שלמות הגוף והנפש של העוסקים במלאכת אכיפת החוק וכן הגנה על הסדר הציבורי. המחוקק עמד על חומרתה של העבירה הנדונה כאשר קבע לצידה עונש מקסימום של חמש שנות מאסר, וכן עונש מינימום של שלושה חודשי מאסר. אף בתי-המשפט עמדו לא אחת בפסיקותיהם על החומרה הכרוכה בפגיעה באנשי אכיפת החוק בעודם מבצעים תפקידם על-פי דין; ועל כך שמעשים אלה חותרים תחת האינטרס הציבורי של הגנה על שלטון החוק.

בחינת **נסיבות ביצוע העבירה** במקרה דנן מלמדת כי מחד גיסא, אין מדובר באירוע מתוכנן אלא ככל הנראה עסקין באירוע ספונטני, פרי התפרצות רגעית, אשר התמשך על-פני זמן קצר יחסית. מאידך גיסא, לאחר שהנאשם עוכב כדין ובעודו ממתין בתחנת המשטרה, קם ונגח בפניו של השוטר אדהם שניגש לנאשם כדי לדבר עימו. בהמשך לכך, הנאשם השתולל והתפרע, שעה שהשוטר אדהם ושוטר נוסף ניסו להשתלט עליו. לאחר שהשתלטו השוטרים על הנאשם, הוא נשך את רגלו של השוטר אדהם. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו לשוטר אדהם נפיחות בפנים וכן סימן אדום ברגלו (כאמור, במסגרת הסדר הטיעון, הגישה המאשימה צילומים של החבלות בפניו וברגלו של השוטר). מעשיו אלה של הנאשם מעידים על תעוזה ועזות מצח, וכן על זלזול בוטה ועל העדר מורא מפני החוק ושלוחיו. מדובר במעשים הנושאים כיעור רב, ויש בהם בכדי לפגוע באינטרס הציבורי של הגנה על שלטון החוק ועל העוסקים במלאכת אכיפתו.

בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מלמדת כי בתי-המשפט עמדו על הצורך לנקוט במדיניות ענישה שתעביר מסר ברור ומרתיע עבור היחיד והרבים, מפני תופעות של אלימות נגד שוטרים במהלך מילוי תפקידם. ככלל, רמת הענישה הנוהגת בגין עבירה של תקיפת שוטר לפי סעיף 274(1) לחוק העונשין נעה מצו של"צ בהיקף משמעותי בתוספת ענישה מותנית (במקרים קלים של רמת אלימות נמוכה שלא גרמה לחבלה כלשהיא); דרך מאסר בפועל לריצוי

בדרך של עבודות שירות; וכלה בעונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריה (ראו והשוו: עפ"ג (מחוזי ים) 51601-11-12 מדינת ישראל נ' סלהב (26.2.2013); ת"פ (י-ם) 35514-09-11 מדינת ישראל נ' דיאב (11.2.2014)). במקרים לא מעטים, כולל העונש גם רכיב של פיצוי כספי לטובת השוטר שהותקף, ולעיתים גם רכיב של קנס.

6. בהתחשב בעקרון המנחה של ההלימה; בשים לב לעוצמת הפגיעה בערכים המוגנים; בהתחשב בחומרת המעשים ונסיבות ביצועם; וכן בהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת; **אני סבורה כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע ממספר בודד של חודשי מאסר בפועל ועד 12 חודשי מאסר בפועל.** במקרה שלפניי, לא מצאתי לחרוג ממתחם הענישה ההולם לקולא (משיקולי שיקום) או לחומרה (משיקולי הגנה על שלום הציבור).

העונש המתאים

7. לצורך גזירת העונש בגדרי המתחם שקבעתי, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40יא לחוק העונשין.

לקולא שקלתי את הודאת הנאשם בעובדות כתב-האישום המתוקן ואת נטילת האחריות. בנוסף, ניתן משקל לזמן שחלף מאז ביצע הנאשם את העבירה (קרוב לארבע שנים), כאשר בתקופה זו לא הורשע הנאשם בביצוע של עבירות נוספות. עוד ניתן משקל לנסיבותיו האישיות של הנאשם שהינו אב לילדים קטנים, ולמאמציו לנהל אורח חיים נורמטיבי ותקין, הכולל דאגה למשפחתו ולפרנסתה. אוסיף ואציין כי על הנאשם לא נגזר מעולם עונש מאסר בפועל, ויש להניח כי עונש מסוג זה לא יהיה קל עבורו ועבור בני משפחתו.

לחובת הנאשם שקלתי את עברו הפלילי, הכולל שתי הרשעות קודמות בעבירה של תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו לפי סעיף 273 לחוק העונשין (העבירות הקודמות בוצעו בשנים 2002 ו-2008 והוטלו על הנאשם בגין מאסרים מותנים וכן קנס או התחייבות כספית). יתר על כן; העבירה נשוא ההליך שלפניי בוצעה כאשר אותה עת היה תלוי ועומד כנגד הנאשם כתב-אישום בגין עבירה קודמת של תקיפת שוטר (ת"פ (י-ם) 30135-04-10). אוסיף כי שירות המבחן התרשם כי הנאשם אינו בשל לטיפול ואף התקשה לבחון את הדפוס החוזר שבהתנהלותו. בהקשר זה אעיר כי אף אני ניסיתי באולם-הדיונים לאפשר לנאשם במסגרת דברו האחרון להציג הסבר לכך שזו הפעם השלישית בה הוא מורשע בעבירה של תקיפת שוטר, אולם הנאשם התקשה בכך.

8. באיזון בין מכלול השיקולים לקולא ולחומרה, אני סבורה כי יש להשית על הנאשם עונש אשר תהיה בו הרתעה ממשית של היחיד, כמו-גם של הרבים, מפני הישנות המעשים. נוכח הכיעור והתעוזה הטמונים במעשה של נגיחה בראשו של שוטר ונשיכה ברגלו בתוך תחנת משטרה; נוכח עברו הפלילי של הנאשם הכולל שתי הרשעות קודמות בעבירות של תקיפת שוטרים; נוכח העובדה כי העבירה נשוא התיק הנוכחי בוצעה כאשר כתב-אישום קודם בגין עבירה של תקיפת שוטר היה תלוי ועומד כנגד הנאשם; וכן נוכח העדר בשלות לטיפול וקושי בבחינת הסיבות להישנות המעשים; אני סבורה כי יש מקום להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריה, ואין להסתפק במאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות כהמלצת שירות המבחן (כאמור, שירות המבחן ציין בעצמו כי המליץ להסתפק בעבודות שירות

לאחר התלבטות). אף שבית-המשפט מייחס משקל מהותי לעמדת שירות המבחן, המדובר בהמלצה בלבד. בעוד שירות המבחן שוקל שיקולי שיקום, הרי מתפקידו של בית-המשפט לבחון את התמונה הכוללת ולייחס משקל מתאים למכלול שיקולי הענישה בנסיבות העניין. במקרה הנדון, דעתי היא בקביעת סוג העונש שיוטל על הנאשם ואופן ריצויו, השיקולים שעניינם הלימה, גמול והרתעה- גוברים, ומובילים למאסר בפועל ממש. יחד עם זאת, בקביעת מידת העונש (קרי, משך המאסר בפועל) ראיתי ליתן משקל ממשי למכלול השיקולים לקולא עליהם עמדתי לעיל ובהם: ההודאה, חלוף הזמן, היותו של הנאשם מפרנס ילדים קטנים, והעובדה כי הנאשם מעולם לא ריצה עונש מאסר בפועל וזה יהיה לו מאסרו הראשון.

סוף דבר

9. נוכח מכלול הטעמים האמורים, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. חודשיים מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 15.2.2015 עד השעה 10:00 במגרש הרוסים בירושלים.

ב. 3 חודשי מאסר על-תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של תקיפת שוטר מסוג עוון.

ג. 6 חודשי מאסר על-תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של תקיפת שוטר מסוג פשע.

ד. פיצוי בסך 1,000 ₪ לשוטר המתלונן. הפיצוי ישולם ב-5 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים החל מיום 10.5.2015 ובכל 10 לחודש שלאחריו.

המאשימה תעביר למזכירות את פרטי השוטר בתוך 7 ימים מהיום.

ה. ע/1 ו- ע/2 מוחזרים לידי ב"כ המאשימה.

המזכירות תמציא העתק גזר-הדין לשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ג' טבת תשע"ה, 25 דצמבר 2014, במעמד הצדדים.